

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC717
Zaaknummer Klachtencommissie 2014W1259

datum uitspraak 09/12/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik van minderjarigen (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoeker,
bijgestaan door: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven,

te voldoen door:

de Stichting Beheer en Toezicht als beheerder van het Coulacefonds voor schadevergoeding aan slachtoffers van seksueel misbruik in het [internaat], voorheen behorende tot de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen Brüder des heiligen Franziskus, hierna te noemen: Coulacefonds.

1. Verloop van de procedure

1.1 Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 19 november 2015, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 23 januari 2015 met zaaknummer 2014W1259, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard.

1.2 Krachtens artikel 2 van de Compensatieregeling is deze regeling van toepassing voor een R.K. instelling in Nederland. Ten aanzien van het onderhavige seksueel misbruik is de R.K. instelling, waartoe de dader behoorde, te weten de Congregatie van de Broeders Franciscanen, (de Nederlandse provincie van de Ordensgemeenschap der Armen-Brüder des heiligen Franziskus), niet meer in Nederland actief.

1.3 Teneinde ook de slachtoffers van het seksueel misbruik binnen het toenmalige [internaat] te [plaats], ressorterend onder de hiervoor genoemde Ordensgemeenschap, voor compensatie in aanmerking te laten komen, is een Coulacefonds opgericht, waarvan het beheer berust bij de Stichting Beheer en Toezicht inzake seksueel misbruik in de RKK in Nederland.

1.4 Bij brief van 22 februari 2016 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoeker aangaande de geleden vermogensschade. Mr. Weller heeft hierop namens verzoeker gereageerd bij brieven van 28 juni en 2 augustus 2016. Een reactie van de zijde van voornoemde Congregatie van de Broeders Franciscanen blijft achterwege, gelet op het overwogene onder 1.2.

1.5 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoeker aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook het Coulacefonds heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen.

2. De vaststaande feiten

2.1 Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

2.2 misbruik door [aangeklaagde]

Verzoeker komt uit een welgesteld gezin waarvan de ouders zijn gescheiden toen klager [leeftijd] oud was. [familielids] nieuwe partner, klagers oppas en privélerares, is afkomstig uit een onderwijzersfamilie. Zij heeft zowel verzoekers vader als moeder ervan weten te overtuigen dat klager vanaf de [rangtelwoord] klas naar het [internaat] moest worden gestuurd in [plaats]. Verzoeker heeft van de vierde tot en met de zesde klas op het internaat doorgebracht. Verzoeker is in de zesde klas blijven zitten en daardoor heeft hij in totaal vier jaren op het internaat gezeten. Twee weekenden per maand mocht hij naar huis, soms ook een maand niet, voor straf. Verzoeker had eenmaal erge hoofdpijn en werd daarom naar de ziekenbroeder wijlen [burgerlijke naam aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) gestuurd. Dat was ongeveer een half jaar na verzoekers aankomst op het internaat. [aangeklaagde] was vriendelijk en zorgzaam en daarmee wekte hij vertrouwen. Verzoeker is in de periode van [jaartal]-[jaartal] door [aangeklaagde] vier of vijf maal seksueel misbruikt. Hij moest zich bij medisch onderzoek door [aangeklaagde] volledig ontkleden, ook als daartoe in medische zin geen enkele aanleiding bestond. [aangeklaagde] betastte en kneep in het blote geslachtsdeel van verzoeker. Ook heeft [aangeklaagde] de billen en de anus van verzoeker betast onder het mom van temperatuur opnemen. [aangeklaagde] smeerde de billen en de anus van verzoeker in met zalf en duwde vervolgens iets in zijn anus naar binnen, dat veel pijn deed. Verzoeker was bij aanvang van het seksueel misbruik tien jaar oud.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 *Bewijs*

Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoeker geleverd door overlegging van het schriftelijke advies van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoeker tegen [aangeklaagde] en waarin de klacht grond is verklaard.

3.3 *Categorie-indeling misbruik door [aangeklaagde]*

Voor wat betreft de categorie-indeling van het door [aangeklaagde] gepleegde seksueel misbruik merkt de Compensatiecommissie allereerst in zijn algemeenheid het volgende op. Artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling is van toepassing in geval van eenmalige tot enkele malen verkrachting. De reikwijdte van het begrip verkrachting binnen categorie 4 dient - aldus de Toelichting bij de Compensatieregeling - door de Compensatiecommissie te worden bepaald. De Compensatiecommissie ziet in zijn algemeenheid seksuele handelingen waarbij wordt binnengedrongen in het lichaam van ofwel het slachtoffer ofwel de dader als verkrachting die valt in categorie 4. Gelet op het door [aangeklaagde] jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik, waarbij sprake was van het binnendringen in de anus, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van seksueel misbruik, als bedoeld in van artikel 5 sub 4 van de Compensatieregeling en dat een indeling in categorie 4 passend is.

4. **Bedrag financiële compensatie en kosten rechtsbijstand**

algemeen

4.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoeker gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

standpunt verzoeker

4.2 In reactie op de brief van de voorzitter van de Compensatiecommissie, waarin krachtens artikel 19 van de Compensatieregeling verzoeker in de gelegenheid is gesteld om zijn vermogensschade veroorzaakt door het seksueel misbruik toe te lichten, heeft verzoeker bij brieven van 28 juni en 2 augustus 2016 (opgesteld door mr. Weller) zijn gestelde vermogensschade nader toegelicht. De brieven laten zich als volgt samenvatten. Verzoeker is door het seksueel misbruik en het fysiek geweld dat hij op het internaat heeft ondergaan beschadigd geraakt in zijn ontwikkeling. Hij ontwikkelde concentratieproblemen en heeft de [rangtelwoord] klas van de lagere school moeten doubleren. Verzoeker heeft weliswaar in [jaartal] zijn [middelbare school]diploma behaald, maar de [hoger niveau middelbare school] heeft hij wegens aan seksueel misbruik gerelateerde problematiek niet behaald. Hij heeft zijn diploma [beroepsopleiding] in [jaartal] en vervolgens een [soort]diploma behaald. Vanaf eind jaren [getal] is hij bekend met toenemende psychische/psychiatrische klachten waarvoor hij onder behandeling is (geweest) en waarvoor opnames in een psychiatrisch centrum hebben plaatsgevonden en medicatie is voorgeschreven. Deze problematiek voort uit het seksueel misbruik dat hem op [internaat] is aangedaan en is dermate ernstig dat hij in wezen vanaf dat moment als arbeidsongeschikt is te beschouwen. Hij heeft enkele kortdurende werkzaamheden gehad, maar nimmer een vaste baan. Vanaf

[datum] krijgt hij (ingaaude per [datum], met terugwerkende kracht dus) een [soort]-uitkering. Deze uitkering krijgt hij tot op heden. Verzoeker kampt tot op de dag van vandaag met herbelevingen en gevoelens van agressie en achterdocht, die te wijten zijn aan zijn op [internaat] opgedane traumatische ervaringen.

In de hypothetische situatie dat hij niet seksueel zou zijn misbruikt, zou hij wel een stabiel inkomen op Mbo-niveau hebben kunnen genereren van rond de €24.500,-- bruto per jaar en niet een leven lang afhankelijk zijn geweest van een [soort]-uitkering van €14.564,-- bruto per jaar. De totale vermogensschade (bestaande uit gedeerde inkomsten) over alleen al de afgelopen 25 jaar overschrijdt de maximaal te adviseren compensatie. Daarbij is duidelijk dat verzoeker ook in de toekomst inkomensschade zal lijden.

Samenvattend maakt verzoeker aanspraak op een indeling in categorie 5 en op het maximaal te adviseren compensatiebedrag.

standpunt verweerder

4.3 Gelet op het overwogene onder 1.2 is er geen inhoudelijk verweer van de zijde van de voormalige Congregatie.

overweging Compensatiecommissie

4.4 De Compensatieregeling kent in artikel 5 de mogelijkheid tot toekenning van een gemaximeerde compensatie voor vermogensschade bij -onder meer- een indeling in categorie 4, waarvan hier sprake is. Daarbij dient de vermogensschade 'substantieel' te zijn, zoals bedoeld op pagina 10 van de Toelichting bij de Compensatieregeling onder 'categorie 5, tweede alinea'. Ook dient er volgens de toelichting op artikel 5 zonder gereede twijfel een causaal verband te zijn tussen die substantiële vermogensschade enerzijds en het seksueel misbruik anderzijds.

4.5 Bij de vaststelling van de omvang van de vermogensschade gaat het om een vergelijking tussen enerzijds de situatie na het seksueel misbruik en anderzijds de situatie zoals die - het seksueel misbruik weggedacht - naar redelijke verwachtingen geweest zou zijn gelet op alle bekende feiten en omstandigheden.

4.6 De overgelegde schoolrapporten, het [middelbare school]diploma uit [jaartal] en het [beroepsopleiding]diploma uit [jaartal] staven verzoekers opleiding zoals door verzoeker is geschetst. Uit de vele overgelegde medische stukken, deels daterend van eind jaren [getal] en deels meer recent van aard, blijkt onmiskenbaar dat verzoeker vanaf zijn late tienerjaren tot op heden kampt met forse psychiatrische problematiek. Drs. [naam] (psychiater) maakt in zijn specialistenbrief d.d. [datum] melding van een opname wegens psychotische decompensatie met een paranoid-hallucinatoir toestandsbeeld, forse denkstoornissen en beperkte draagkracht. [naam] herhaalt dit beeld in zijn brieven van [jaartal] en [jaartal] aan de [bedrijf] en vermeldt tevens dat bij verzoeker sprake is van een gebrekkige ziekte-inzicht en dat verzoeker zijn psychotische belevingen opmerkelijk goed kan camoufleren. [naam] (sociaal geneeskundige) vermeldt in zijn brief d.d. [jaartal] naar aanleiding van een medische keuring de wekelijkse psychiatrische consulten die verzoeker geruime tijd had, evenals opvallend initiatiefverlies en oriëntatie stoornissen in de tijd. Hij refereert aan informatie afkomstig van psychiater [naam] die heeft gemeld dat verzoeker sedert eind jaren [getal] bekend is met zodanig psychische aandoening dat arbeidsgeschiktheid voor de reguliere arbeidsmarkt alsook voor een aangepaste werkomgeving nadrukkelijk ontbreekt.

[naam] komt (in zijn brief uit [jaartal]) tot dezelfde conclusie. [naam] (verzekeringsarts) concludeert in zijn verzekeringsgeneeskundige rapportage van [datum] eveneens tot volledige (80 tot 100%) arbeidsongeschiktheid op psychische gronden en schat de prognoses uiterst somber tot welhaast infaust in. Uit de overgelegde jaaropgaven blijkt dat verzoeker tot op heden aanspraak moet maken op een [soort]uitkering.

4.7 De in deze procedure te beantwoorden vraag komt er op neer of het onderhavige seksueel misbruik zonder gerede twijfel in een causaal verband staat met de chronische arbeidsongeschiktheid van verzoeker. Het seksueel misbruik komt alleen in meer recente bewijsstukken (overzicht rapportage uit [jaartal]) als een oorzaak naar voren. Publieke aandacht voor dit onderwerp heeft bij verzoeker sterk ontregelend gewerkt en ertoe geleid dat hij zijn toevlucht zocht tot alcohol en wiet. Blijkens de door [naam] (psycholoog) op [datum] opgestelde anamnese maakt verzoeker melding van dagelijkse flashbacks en herbelevingen aan traumatische ervaringen in zijn jeugd.

Daarnaast moet echter onder ogen worden gezien dat in de overgelegde stukken eveneens melding wordt gemaakt van andere potentieel beschadigende factoren die ook zullen hebben bijgedragen aan verzoekers psychische problematiek en onvermogen om te werken. Zo was sprake van een minder gunstige thuissituatie met een scheiding van de ouders toen verzoeker [leeftijd] was. Ook was verzoeker - dit is in de overgelegde stukken bij herhaling door verzoeker zelf zo benoemd - bang voor zijn [familielid]. Voorts voelde hij zich op jonge leeftijd gedumpte op een kostschool. En tot slot heeft verzoeker diverse traumatische ervaringen gehad met geweld, ook op het internaat. De Compensatiecommissie is evenwel alleen bevoegd het onderhavige seksueel misbruik in haar oordeel te betrekken. Voor de Compensatiecommissie is wel zonder gerede twijfel duidelijk geworden dat het seksueel misbruik slechts één van de oorzaken is geweest van de ontstane arbeidsongeschiktheid. Dit brengt de Compensatiecommissie ertoe alleen een gedeelte van de gestelde vermogensschade voor vergoeding in aanmerking te laten komen, naast uiteraard een vergoeding voor smartengeld voor het aangedane leed.

Het voorgaande betekent dat de Compensatiecommissie de aanvraag van verzoeker indeelt in categorie 5 en verweerder adviseert om verzoeker het bedrag van €50.000,- te betalen voor zowel vermogensschade als immateriële schadevergoeding (smartengeld).

4.8 Verzoeker heeft een nota ter hoogte van €2.991,12 inclusief kantoorkosten en BTW overgelegd aan de Compensatiecommissie ter zake van kosten van rechtsbijstand gemaakt in het kader van het aanvragen van de financiële compensatie. De Compensatiecommissie is van oordeel dat dit bedrag ter zake van de redelijke kosten rechtsbijstand integraal voor vergoeding in aanmerking komt.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie en kosten van rechtsbijstand geschiedt zonder dat van verzoeker tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor het Coulacefonds en is noch voor verzoeker, noch voor het Coulacefonds vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 en adviseert het Coulacefonds binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak:

- een bedrag van €50.000,-- te betalen aan verzoeker, alsmede
- aan de advocaat van verzoeker een bedrag van €2.991,12 te betalen ter zake van kosten van rechtsbijstand.

Deze beslissing is geweest door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 09/12/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter